

IMAM H S N LEYHISSALAMIN Ş XSIYY TI

<"xml encoding="UTF-8?">

Adı: Həsən

Ləqəbi: Müctəba

Künyəsi: bu Məhəmməd

(Atası: li (ə

(Anası: Fatimeyi-Zəhra (s

(Babası: Peyğəmbər (s

Doğum ili: Hicri 3-cü il

İmamlıq müddəti: 10 il

Ömrü: 48 il

.Şəhadəti: Hicri 50-ci ildə, Müaviyənin təhriki ilə arvadı Cüdə tərəfindən zəhərləndi

.Məzarı: Mədinə, Bəqi qəbristanlığı

T V LLÜDÜ V UŞAQLIĞI

Üçüncü hicri ilinin mübarək Ramazan ayının 15-də həzrət li əleyhissalamın evində ilk uşaq dünyaya gəldi. Həzrət Peyğəmbər (s) Allah-taalanın əmri ilə nəvəsinin adını Həsən qoydu. İmam Həsən (ə) atası li (ə) və anası Fatimeyi-Zəhranın tərbiyəsi sayəsində böyüdü. Babasının, eləcə də atasının məktəbindən .elmi dərslər aldı

O, Peyğəmbər (s) nəzərində çox dəyərli və üstün bir uşaq idi. Günlərin bir günündə həzrət Peyğəmbər (s) minbərdə söhbət etdiyi vaxt imam Həsənin ağlamaq səsinə duyduqda tez minbərdən aşağı düşüb, onun qəlbini ələ aldıqdan sonra yenidən minbəre çıxdı. Camaat bu hərəkəti barədə Peyğəmbərə sual verdikdə, o həzrət (s) .«belə buyurdu: «Onu ağlayan gördükdə, dözə bilmirəm

Peyğəmbər (s) namazını camaatla birgə qılıb qurtardıqdan sonra imam Həsəni .«qucağına alıb belə buyurdu: «Hər kim məni sevirsə, Həsəni də sevsin

Bir dəfə isə həzrət Peyğəmbər (s) Həsən əleyhissalamı çiyni üstə götürüb belə buyurdu: «Allahım, bu uşağın sayəsində ümid edirəm ki, ümmətimi (bütün .«pisliklərdən) təmizləyəcəksən

Başqa bir hədisində isə belə buyurub: «Həsən və Hüseyini sevən məni də sevir, bu iki nəfərlə düşmənçilik edən isə mənimlə düşmənçilik edir. Həsən və Hüseyin .«cənnət cavanlarının ağasıdır

Başqa bir hədisdə isə: «Həsən və Hüseyin Allah ərşinin iki qoşa nurudur ki, Allahın .cənnəti onlarla fəxr edir» - deyər buyurmuşdur

ELM V XLAQI

Bir gün Peyğəmbər (s) məscidində qoca bir kişi düzgün olmayan bir şəkildə dəstəmaz alırdı. Imam Həsən (ə) ona dəstəmazının səhv olduğunu başa salıb anlatmalı idi; amma necə? gər ona desəydi ki, dəstəmazın səhvdir, onda qəlbi sınar, yaxud narahat olub qəbul etməyə bilərdi. O, qardaşı imam Hüseyin (ə) ilə birlikdə belə qərara gəldilər ki, özləri dəstəmaz alıb həmin qoca kişini də onların .bu hərəkətinə münsiflik etməyə çağırırlar

Imam Həsən (ə) imam Hüseyinə (ə) dedi: «Mən səndən daha yaxşı dəstəmaz .«alıram

Imam Hüseyin (ə) isə onun cavabında: «Yox, mən səndən daha yaxşı dəstəmaz

.alıram» - dedi

İkisi də qoca kişinin yanına gəlib dedilər: «Bizim dəstəmaz almağımıza baxıb, hansımızın daha düzgün dəstəmaz almağımızı söylə». Sonra dəstəmaz almağa .başladılar. Özü də dəstəmazlarını düzgün və tam şəkildə yerinə yetirdilər

Qoca kişi başa düşdü ki, onlar onun doğru dəstəmaz almadığını demək istəyirlər. Buna görə də onlara belə dedi: «İkinizin də dəstəmazı düzdür. Dəstəmaz almağı düzgün bilməyən cahil isə mən idim. Siz məni başa salmaq istəyirdiniz. Mən də .«sizə minnətdaram

T QVA V IXLASI

İmam Həsən Müctəbə (ə) camaatdan daha artıq abid və zahid idi. Həcc mərasimini yerinə yetirməkdən ötrü Məkkəyə gedəndə piyada gedər, namaz qılanda, ya dəstəmaz alanda isə özünü Allah qarşısında aciz görüb bədəni titrəyər .və buyurardı ki, Allahın əmanətini əda etməyin vaxtıdır

Məscidə girib mehrabda durduğu vaxt başını göylərə qaldırıb buyurardı: «Allahım, hüsurunda duran şəxs Sənin qonağındır. Sənin günahkar bəndən Sənə doğru gələrək onun pis işlərini bağışlamağını ümid edir. Çünki Sən rəhman və .«rəhimsən

H ZR TIN S BRI

İmam Həsən (ə) bir gün atla bir küçədən keçərkən, Müaviyənin dostlarından biri ilə rastlaşdı. Həmin adam onun İmam Həsən (ə) olduğunu biləndə pis sözlər söyləyərək o həzrəti təhqir etməyə başladı. Həzrət (ə) isə onun söylədiklərini dinlədikdən sonra buyurdu: «Güman edirəm ki, sən qəribsən və buralı deyilsən. Düşmənlər tərəfindən təhrik olmusan onların yalan və iftiraları sənin qəlbini bizə qarşı kinlə doldurubdur. gər bir ehtiyacın varsa həll edək, acsansa doyduraq, paltarın yoxdursa paltar verək, yox əgər qalmağa yer axtarırsansa, səni öz evimə .«aparıb qonaq saxlayım

Həmin adam, imamın bu rəftarından utanıb söylədiyi pis sözlərdən peşman oldu. O, gördüyü işdən o qədər narahat olmuşdu ki, ağlaya-ağlaya imamdan üzr istəyib dedi: «Düşmənlərinizin sözləri məni aldatmışdı. Bundan qabaq ən çox kin-küdurət və ədavət bəslədiyim adamlar sən və atan idiniz. İndi isə sənin bu gözəl əxlaqını görəndən sonra ən çox sevdiyim adamlara çevrildiniz. Artıq anladım ki, sizin ailəniz Peyğəmbərin xəlifəliyinə layiq olan bir ailədir. Ömrüm boyu sizləri sevəcək
«və sizin haqqınızı müdafiə edəcəyəm

.Bu kişi ölənə qədər verdiyi sözün üstündə durdu

IMAMIN S XAV TI

Bir nəfər imam Həsən əleyhissalamın hüsurana gəlib dedi: Yoxsulluq və .1
bədbəxtlik məni incidir. İsmət və təharət ailəsi olan sizlər, məni bu zalım
.düşmənin əlindən qurtarın

Həzrət imam Həsən əleyhissalam xidmətçisini çağırıb ondan «yanında nə qədər pul var?» - deyə soruşdu. Xidmətçi: İli min dirhəm — deyə cavab verdi. Imam Həsən (ə) buyurdu: «O pulun hamısını bu kişiye ver ki, məşiatı və işinin
.«sərmayəsinə çevrilsin, qoy yoxsulluqdan qurtarsın

Bir gün imam Həsən əleyhissalam Allah evində ibadətə məşğul ikən bir kişinin .2
dua edib belə söylədiyini eşitdi: «Allahım! On min dirhəmə ehtiyacım var. Sən ey
rəhman və rəhim, (mehriban və bağışlayan) Allah, bu neməti mənə nəsib eyl!»
Bunu eşidən imam Həsən əleyhissalam evə qayıdıb istədiyi məbləği o kişi üçün
.göndərirdi

Günlərin bir günündə yoxsul və kasıb bir kişi imam Həsən əleyhissalamın .3
:hüsuruna gəlib aşağıdakı şəri oxudu

Heç bir şeyim, hətta bir dirhəmə belə qalmadı. Satmaq üçün artıq
.heysiyyətimdən başqa bir şeyim yoxdur. Sənin onu alacağını bilirəm

Həzrət Həsən (ə) dərhal xidmətçisini çağırıb belə buyurdu: «Yanında nə qədər pul
«.varsa, ver bu adama

Xidmətçi o adama on min dirhəm pul verdi. Həzrət (ə) isə ona belə deyib üzr istədi: «Sənə verə biləcək yalnız bu qədər pulum var idi. Onu al və özünə maya et və elə bu pulla da öz ehtiyaclarını təmin elə. Beləliklə yoxsulluqdan qurtaracağını
.«ümid edirəm

Yuxarıda qeyd etdiyimiz bu bir neçə hekayə göstərir ki, imam Həsən əleyhissalam xalqın axirətini düşündüyü kimi, dünyasını də nəzərdə tuturdu. Çünki dünya ilə axirət bir-birilə əlaqədardır. Bəzən yoxsulluq və aclıq bəzi adamların axirət
.haqqında düşüncələrinin qarşısını alır

Onun köməklikləri nəinki xalqı dilənçilikdən azad edirdi, üstəlik onlar üçün iş və
.çalışmaq zəmini də yaradırdı

IMAM H S N LEYHISSALAMIN X LIF LIYI

Hicri 40-cı ilin Ramazan ayının 21-ci gecəsi atası İbni Əbu Talib (ə) vəfat edərək hamını matəmə qərq etdi. O zaman 27 yaşında olan imam Həsən əleyhissalam xalqla birlikdə məscidə gələrək minbərə çıxdı və atasının şəhadəti haqqında belə buyurdu: «Dünən gecə sizin aranızdan elə bir insan getdi ki, həm keçmişdəkilər, həm də gələcəklər arasında elm, təqva və davranışında yeganə və nümunəvi bir şəxsiyyət idi. Peyğəmbər (s) ilə birgə müharibələrdə iştirak edib, islamın qorunması uğrunda əlindən gələni əsirgəməmişdi. Düşmənlərin gözündə tikan, dostların könlündə isə solmaz bir gül idi. İslamın, ailəsinə xidmətçi tutmaq
«..üçün yığdığı 700 dirhəmdən başqa dünya malından heç bir şeyi yox idi

Bu sözləri deyib qurtardıqdan sonra hönkür-hönkür ağlamağa başladı və camaat da ona qoşuldu. Daha sonra camaatın imamət və rəhbərlik məqamının özünə aid olduğunu anlamaları və beləliklə də doğru yoldan çıxıb zəlalətə, azgınlığa
:düşməmələri üçün özü haqqında belə buyurdu

Mən Peyğəmbərin, linin və Fatimənin oğluyam. Mən nübüvvətin parlaq»
nurlarından bir nümunəyəm. Elə bir ailəyə mənsubam ki, Allah onlardan bütün
«.pislikləri uzaqlaşdırıbdır

Daha sonra Abdullah ibni Abbas ayağa qalxıb dedi: «Ey camaat! Bu,
Peyğəmbərimizin və imamınızın oğludur. Bilin ki, o, linin haqq xəlifəsidir. Ona
«.beyət edin

Camaat dəstə-dəstə imam Həsənə beyət etdilər. Bu zaman həzrət imam Həsən
(ə) onlarla belə bir şərt bağladı: «Hər kimlə müharibə etsəm, müharibə edəcək,
yox əgər məsələhət görüb sülh etsəm onda siz də qəbul edəcəksiniz». Hamısı bu
.şerti qəbul edib razılıqla öz imamlarına boyun əydilər

MÜAVİY NIN HIYL L RI

Müaviyə Şamda özü üçün bir hökumət qurmuşdu və illərlə li əleyhissalamın
əleyhinə müxtəlif plan və hiylələr quraşdırırdı. li əleyhissalamın əshabını
öldürərək azğın bir qrup olan xariciləri meydana gətirmişdi. İndi isə xalqın həzrət
li əleyhissalamın şəhadətindən sonra həzrət Həsənə beyət edərək onu
Peyğəmbərin xəlifəsi seçdiklərini eşidib bu vəziyyəti qəbul edə bilməyən Müaviyə
Kufə və Bəsrəyə çoxlu casus göndərüb əhvalatı öyrənmək, daha sonra da imam
Həsəni (ə) devirmək üçün müxtəlif hiylə planlarını hazırlamaq, lazım gəlsə üsyan
.və həcr-mərclik yaratmaq istəyirdi

İmam Həsən (ə) casusları tutub edam etmələrini əmr etdi. Sonra da Müaviyəyə
aşağıdakı məzmununda məktub yazdı. «Ey Müaviyə! Casus göndərüb hərc-mərclik
törətmək istəyirsənmi? Güman edirəm ki, müharibə xəyalına düşmüşsən və
...müharibəni sevirsən. Mən hazıram. Gözlə, müharibə yaxındadır, inşaallah

Ey Müaviyə! Təəccüblənirəm ki, layiq olmadığın bir məqamı zorla ələ keçirmək
niyyətindəsən. Nə dində bir fəzilətin var, nə də xoş bir əsərin... Müsəlmanlar mənə
beyət etdilər. gər sən də onlar kimi etsən, bu islamın məsləhətinə uyğun olacaq.

Batilin dalınca düşmə. Sən də başqa adamlar kimi mənə beyət et. Müsəlmanların qanına hörmət et, ehtiram qoy. gər mənim nəsihətlərimi qəbul etməyib üsyana qalxsan və müsəlman qanı töksən, müsəlmanlarla əlbir olub səni məhkəməyə .«çəkəcəyik

Müaviyə isə imamın məktubuna belə cavab verdi: bu Bəkr öz təcrübəsinin çoxluğuna görə xəlifəliyi lindən aldığı kimi, mənim də təcrübəm səndən çoxdur və bu məqama səndən daha layiqəm. slində sən mənə beyət etməlisən. Beləliklə xəlifəlik məndən sonra sənin olacaq və mən ömrüm boyu İraqın bütün gəlirini .sənə verəcəyəm

Müaviyə nəinki beyət etmədi, üstəlik imamı öldürtmək üçün Kufəyə casuslar da göndərdi. Bu da səbəb oldu ki, həzrət Həsən (ə) namaz qılanda paltarının altından bir də zireh geymək məcburiyyətində qalsın. Bir dəfə Müaviyənin göndərdiyi satqın adamlardan birisinin atdığı ox zirehə dəydi və bununla da imam Həsən (ə) .böyük təhlükədən qurtardı

MÜHARİB NİN BAŞLANMASI

Çox keçmədi ki, Müaviyə müsəlmanların birliyini təmin etmək bəhanəsi ilə İslamla müharibə etmək üçün İraqa böyük bir ordu göndərdi. Imam Həsən (ə) Müaviyə ordusunun hərəkət etməsinin xəbərini eşidən kimi, camaatı məscidə çağıraraq minbərə çıxdı. Allaha həmd və Peyğəmbərə salavat və salam göndərdikdən sonra xalqa xitab edib buyurdu: «Müaviyə ordusu ilə birlikdə İraqa tərəf gəlir. Müharibə .«üçün hazır olmağınız, dininizi və şərəfinizi qorumağınız zəruridir

Amma o zamanın pis və rahatlıqsevən xalqı imam cavab vermədilər. diyy ibni Hatəm xalqın arasından ayağa qalxıb orada olanlara belə dedi: Siz necə millətsiniz? Bu ölümü yada salan səssizlik nə deməkdir? Nəyə görə imama, Peyğəmbərinizin oğluna cavab vermirsiniz? Allahın əzabından qorxun və imamınızın əmrinə tabe olun. Qalxın kişi kimi silah götürüb şərəf, namus və .dininizi müdafiə edin. Beləliklə Allah və imamınızı özünüzdən razı salın

Bu sözlər bəzilərinə böyük təsir qoydu. Nəhayət, xalq müharibə üçün hazır
.olduğunu elan etdi

diyy ibni Hatəm imama xitab edərək buyurdu: Biz hazırıq və sən bu barədəki
.əmrini gözləyirik

Həzrət imam Həsən (ə) buyurdu: «Mən Nüxəylə tərəfinə gedirəm. Bilərəm ki,
sözünüzün üstündə durmayacaqsınız və Müaviyə sizi aldadacaq. Amma buna
«.baxmayaraq kim istəyirsə, mənimlə gəlsin

İMAMIN MƏRİDİNİ ÇIXMAQ

İmam Həsən (ə) Nüxəyləyə çatdığı vaxt «müharibə, müharibə!» şüarını verənlərin
əksəriyyətinin orada olmamasını və onun əmrinə itaət etməkdiklərini gördü. Çünki
:orada olanlar aşağıdakılardan ibarət idi

İmamın əmrinə itaət etmək üçün deyil, Müaviyə ilə döyüşmək üçün gələn .1
.xaricilər

.Müharibədə qənimət əldə etmək üçün gələnlər .2

.Qəbilələrinin başçısının əmrini yerinə yetirmək üçün gələnlər .3

Buna görə də belə buyurdu: «Məni də məndən əvvəl imam olan atam kimi
aldatdınız. İmamla, yoxsa Allah və Peyğəmbərinə inanmayanlarla müharibə
«?aparacaqsınız

Sonra Həkəm adlı bir kişini sərkərdə seçərək dörd min əsgəri onun sərəncamına
verdi və onu Anbar şəhərinə göndərirdi ki, orada Müaviyənin qoşununun qarşısını
alsın və növbəti əmrini gözləsin. Amma Müaviyə pul və yalan vədələrlə Həkəmi
.aldatdı və o, 200 nəfərlə birgə Müaviyə ordusuna qoşuldu

İmam (ə) Bəni Murad qəbiləsindən bir nəfəri onun yerinə seçib buyurdu: «Hərçənd
sizə də etibar etmək olmaz. Amma bu bir imtahanıdır, siz də gedin». Müaviyə onun

gəldiyini eşidən kimi bir neçə nəfər nümayəndə və beş min dirhəm pul göndərüb
.ona hökumətlik vədini verdi. O da aldanıb Müaviyə ordusuna qoşuldu

IMAMIN RUHDAN DÜŞMƏSİ

İmam Həsən (ə) sərkərdələrin Müaviyə ordusuna qoşulduğu xəbərini eşidəndə
çox narahat olub buyurdu: «Mən demədimmi ki, sizdə vəfa yoxdur və hiylə ilə
«?rəftar edirsiniz

Nəhayət həzrət Həsən (ə) belə qərara gəldi ki, özü əsgər yığib müharibəyə getsin.
shabının köməkliyi ilə qırx min nəfər toplanmışdı. İmam (ə) Mədainin Sabat
şəhərinə gedib, oradan on iki min əsgəri qabaqcıl olaraq, fədakarlıq və əhval-
ruhiyyələrini sınamaq üçün Übeydullah ibni Abbasın sərkərdəliyi və Qeys ibni Səd
.ibni Übadənin müavinliyi altında, Müaviyə ilə müharibə etməyə göndərdi

Müaviyə bir milyon dirhəm verib bəzi məmurları imamın ordusuna göndərdi ki,
:Qeysi aldatsınlar. Qeys isə qəbul etməyib dedi

Müaviyə bunu bilsin ki, dinimi məndən pulla satın ala bilməz. Mən heç bir hiyləyə
.aldanıb imamımdan əl çəkmərəm

Məmurlar Qeysdən ümidlərini kəsdilər və əsl sərkərdə olan Übeydullah ibni
Abbasın yanına gəlib onu aldatmağa müvəffəq oldular. Übeydullah ibni Abbas
gecə ikən dostları ilə birgə Müaviyənin tərəfinə keçdi. İmamın ordusu başsız
qaldığı üçün Qeys onun yerinə keçib camaat namazını qılandan sonra sərkərdə
.oldu

Qeysin fədakarlıqla döyüşməsi Müaviyəni dəhşətə salmışdı. Nəhayət Müaviyə
ordunun arasına casuslar göndərərək, Müaviyə ilə İmamın barışdığı və burada
olanlarla yersiz döyüşdüyü şayiəsini yaydı. Bununla da Müaviyə xariciləri
.imamdan ayıraraq aldatmağa müvəffəq oldu və onları imamlarla düşmən etdi

XARICILƏRİN QIYAMI

Bu axmaq dəstə Müaviyənin casuslarının sözlərinə inanıb imamın əmrini rədd edərək, guya imamın da atası kimi kafır olduğunu və Müaviyə ilə əməkdaşlıq etdiyini elan etdilər. Onlar imamın çadırına həmlə edərək əllərinə keçəni qarət etdilər, hətta İmamın səccadəsini belə ayağının altından çəkib apardılar

Nəticədə imam Həsən (ə) oranı tərk etmək məcburiyyətində qaldı. Səhabələrdən bir dəstə onun ətrafında ikən atını mindi. Elə bu vaxt xaricilərdən biri gizləndiyi yerdən çıxıb imamı yaraladı. İmamı dostlarından birisinin evinə aparıb müalicə etdilər. İş o yerə çatmışdı ki, imamın sərkərdələrinin çoxu gizləncə Müaviyəyə məktub göndərərək ona: Biz sənə əmrinə itaət edirik. Tezliklə İraqa gəl. Bu imamı tutub sənə təhvil verəcəyik – deyərək vədlər verirdilər. Müaviyə həmin məktubları öz məktubu ilə bir yerdə imama göndərərək məktubunda belə yazdı: «Bunlar sənə atana vəfa etmədilər, sənənlə də birlikdə olmayacaqlar. İndi sənənlə müqavilə bağlayıb müharibədən əl çəkməyə hazıram

İmam Həsən (ə) SÜLHÜ NİYƏ QƏBUL ETDİ

Xaricilərin əməlləri və dostlarının xəyanəti həzrət Həsən əleyhissalamı Müaviyə ilə sülh etmək məcburiyyətində qoymuşdu. Amma imamın onunla sülh etməsi bu demək deyildi ki, Müaviyəyə təbə olub onun zülmkarlığını qəbul etmişdi. Bu yalnız Müaviyə ilə atəşi dayandırmağa dair müqavilə bağlamaq mənasında idi. Çünki əgər Müaviyə müharibədə qələbə çalsaydı, islamın bütün hədəfləri məhv olub aradan gedəcəkdi

Bundan əlavə Rum imperatoru islam ölkəsinə həmlə etmək fikrindəydi və bu ixtilaf onun üçün böyük bir fürsət idi

Dərd və həsrətdə qovrulan imam Həsən (ə) qəm və kədərlə ilə vəfasız əshabına qarşı belə buyurdu: «Bilirəm ki, siz mənə hiylə və kələk qurubsunuz. Həyasız və dinsiz bir dəstə mənə tamamilə Müaviyəyə təslim etdi. Vay olsun sizin halınıza! Allaha and olsun ki, Müaviyə verdiyi sözlərə vəfa etməyəcəkdir. Mən sizin üçün haqq dini bərpa etmək istəyirdim, amma siz mənə yardım etmədiniz. Mənə qarşı

çıxıb xəyanət etdiniz. Sizin bu əməlləriniz məni müqaviləni imzalamağa məcbur etdi. Allaha and olsun ki, əgər köməyim olsaydı, bu işi Müaviyəyə həvalə etməzdim. Çünki mən xəlifəliyi Bəni Üməyyə üçün haram bilirəm. Bu yaxınlarda .«Müaviyənin rəftarlarının acı nəticəsini dadacaqsınız

İmam saziş etmək məcburiyyətində qaldığına görə Müaviyəyə belə bir məktub yazdı: «Mən haqqı yaşadıb batili məhv etmək niyyətimdə idim. Allahın kitabı və Peyğəmbərin sünnəsini xalqa hakim etmək istəyirdim. Amma xalq mənimlə eyni fikirdə olmadı və məcbur qaldığım üçün səninlə sülh edirəm. Bu sülh üçün bir sıra şərtlər qoysam da, sən onları heç birinə əməl etməyəcəyini çox gözəl bilirəm. Amma çox keçməyəcək ki, bunun sən üçün heç bir faydası olmayacaq və öz
«.işindən peşman olacaqsan

Sonra əmioğlu Mr ibni Harisi müzakirə edib imamın şərtlərini bəyan etdikdən sonra sülh müqaviləsini imzalamağa göndərdi. Həmin müqavilənin bir neçə :maddəsi bunlardan ibarət idi

;Şiələrin qanının tökülməsinin qarşısı alınacaq və hüquqları tapdalanmayacaq .1

;Həzrət Əli (ə) və şiələri söyülməyəcəklər .2

;Müaviyə Allahın kitabı və Peyğəmbərin sünnəsinə əsasən əməl edəcək .3

İmamın əshabı və dostları, harada olurlarsa-olsunlar, Müaviyə və adamlarının .4
;şərindən amanda qalacaqlar

İmam Əli (ə) Müaviyəni «əmirəl-möminin» olaraq tanımayacaq və xütbələrdə onun .5
;adını əsla çəkməyəcək

.Müaviyə xəlifəliyi özündən sonra başqa bir nəfərə tapşırmayacaq .6

MÜAVİYƏNİN MÜQAVİLƏSİNİN POZMASI

Müqavilənin imzalanmasından sonra Kufə Müaviyənin diqqət mərkəzinə çevrildi.

O, bir cümə günü Nüxəylədə cümə namazı əsnasında belə dedi: Ey camaat! Mən sizin namaz qılmağınız, ya da oruc tutmağınız üçün müharibə etmədim. Sizlər istəməsəniz belə, sizin hökmdarınız olmaq üçün müharibə etdim. Mən, Həsən ibni . li ilə imzaladığım müqavilənin maddələrini ayağım altına qoyub əzirəm

Lakin Müaviyənin bir sıra rəftarları onun, imamın nüfuzundan çox qorxduğunu aydın göstərirdi. Buna görə də müqavilənin bəzi maddələrini həyata keçirmək məcburiyyətində qaldı. Misal üçün Kufənin valisi Ziyad imamın əshabından birisini tutdurmaq istəyəndə, imam (ə) əhvalatı Müaviyəyə yazdı. Müaviyə də dərhal .Ziyadı bu işi üçün məzəmmət edib danladı

Nəhayət Müaviyə özündən sonra oğlu Yezidi xəlifə təyin etmək qərarına gəldi. Amma həzrət Həsən əleyhissalam ilə imzaladığı müqavilə ona mane olurdu. Buna görə də xalqdan zorla beyət almaq və oğluna bu iş üçün yol açmaq məqsədi ilə imamı zəhərlətmək istəyirdi. Bu məqsəd istiqamətində də imamın arvadı Cüdəni aldadaraq ona bir qabda zəhər göndərdi və vəd etdi ki, əgər ərini zəhərləsə, ona .yüz min dirhəm verib oğlu Yezidə arvad edəcək

XAIN L IMAMIN QABINA Z H R TÖKDÜ

Şeytani vəsvəsələr, pul və şöhrət imamın arvadının gözünü tutub qəlbini kor etdi və səbəb oldu ki, tarixin heç bir zaman unutmayacağı bir xəyanəti həyata keçirib Müaviyənin bu murdar təklifini qəbul etsin. Imam Həsən (ə) dəfələrlə öz arvadının əli ilə şəhid olacağını söyləmişdi. Ona «indi ki, belədir onu boşa və evindən qov» demişdilər, amma o həzrət (ə) belə buyurmuşdu: «O, hələlik bir günah etməyib, buna görə də əgər onu qovsam, yaxşı iş görməmiş olaram. Çünki o, bu işi bəhanə edərək «məni günahsız olduğum halda evdən qovdu» – deyəcək və bununla da xəyanətini gizlədib öz gördüyü işin doğru olduğunu iddia edəcək. Bunu bilin ki, Müaviyə öz xəyanətli əməllərindən əl çəkməyəcək və mən arvadımı boşasam da, məndən əl götürməyib özünü məzlum göstərərək planını həyata keçirməyə cəhd .«göstərəcəkdir

Nəhayət Cüdə hicri 50-ci ilin Səfər ayının 28-də, havanın çox isti və imamın oruc .olduğu bir gündə, onun süd içdiyi qaba zəhər töküüb, iftar üçün hüzuruna gətirdi

Imam (ə) zəhərli süddən bir az içdikdən sonra arvadına tərəf dönüb buyurdu: «Ey Allahın və Peyğəmbərin düşməni, məni öldürdün, Allah səni öldürsün. Allaha and olsun ki, sən və Müaviyə zəlil olacaqsınız.» O həzrətin dediyi kimi də oldu. Çox keçmədən Cüdə Müaviyənin sarayından qovulub öldü. Müaviyə də ağır bir .xəstəliyə tutulub öldü

Həzrət imam Həsən (ə) vəfat etdikdən sonra Mədinədəki Bəqi qəbristanlığında torpağa tapşırıldı. Allahın və Peyğəmbərin salam və rəhməti onun pak və təmiz .ruhuna olsun

AŞAĞIDAKI SUALLARA CAVAB VERİN

?Nə üçün həzrət Peyğəmbər (s) oğlu və nəvəsi Həsəni çox sevərdi .1

.Imamın ən mühüm xasiyyətini izah edin .2

?O, qoca kişini necə başa saldı ki, səhv edir .3

?Müaviyə imamı necə yalqız qoydu .4

?Imam Həsən (ə) nəyə görə sülhü qəbul etdi və nə üçün zəhəri içdi .5